

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Heikkilä, Hannu

Julkaisun nimi: Oulun ammattikorkeakoulu katsastajien kouluttajana

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Heikkilä, H. (2019). Oulun ammattikorkeakoulu katsastajien kouluttajana. Toolilainen, (2), 18-19.

Oulun ammattikorkeakoulu katsastajien kouluttajana

Oulun ammattikorkeakoulussa aloitettiin ajoneuvokatsastajien alalletulokoulutus keväällä 2018. Koulutus herätti heti kiinnostusta ja tällä hetkellä on meneillään useita koulutustoteutuksia. Opiskelussa hyödynnetään monipuolisesti lähiopetusta, verkko-opetusta ja etäopetusta. Koulutukseen osallistujat ovat amk- ja yamk-opiskelijoita sekä avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoita.

Katsastustoiminta alkoi Suomessa virallisesti vuonna 1922, jolloin säädettiin asetus automobiilien katsastus- ja rekisteröintitoiminnasta. Autoja ja moottoripyöriä oli Suomessa tuolloin noin 3 000 kappaletta.

Suurissa kaupungeissa oltiin jo silloin huolestuneita autojen määrän kasvun vaikutuksista yleiselle liikenneturvallisuukselle. Samalla pyrittiin vähentämään lainsäädännöllisin keinoin autoista aiheutuvia melu- ja saastehaittoja.

Nykyisin ajoneuvojen määrä on moninkertainen tuohon aikaan nähden, mutta liikenteen aiheuttamat haasteet ovat monella tapaa samankaltaiset.

KATSASTUSTOIMINTA vapautui kilpailulle vuonna 1994, jolloin Suomen valtio luopui monopolistaan alalla. Tähän saakka valtion omistama Autorekisterikeskus oli vastannut koko Suomen ajoneuvojen katsastustoiminnasta.

Alan vapautuminen kilpailulle mahdollisti nyt myös yrittäjyyden alalla. Uusia katsastusasemia ilmestyi nopeasti suurimpiin kaupunkeihin, ja esimerkiksi Oulussa ensimmäinen yksityinen kat-

Markus Karjalainen on suorittanut aiemmin ammattitutkinnon ja työskentelee nyt Delta-Auto Oy:ssä ajoneuvoasentajana. Markus suoritti Oamkissa kevyiden ajoneuvojen katsastajakoulutuksen. Kuva: Kari Heiskari

sastusasema avasi ovensa vuonna 1995. Kilpailu katsastusalalla kehitti asiakaspalvelua ja katsastuspalveluiden saatavuutta huomattavasti parempaan suuntaan kuin mitä se oli aiemmin Suomen valtion monopolin aikaan.

2000-LUVUN ALUSSA katsastustoimipaikkojen määrä oli kasvanut jo huomattavasti ja kilpailu asiakkaista oli kovaa. Tämä aiheutti sen, että katsastustoiminnan laatu alkoi heiketä paikoin ja tapahtui jopa ylilyöntejä. Lainsäätäjän haluttiin puuttuvan asiaan, jotta epätasapuolinen kilpailu loppuisi ja toiminnan laatua saataisiin parannettua.

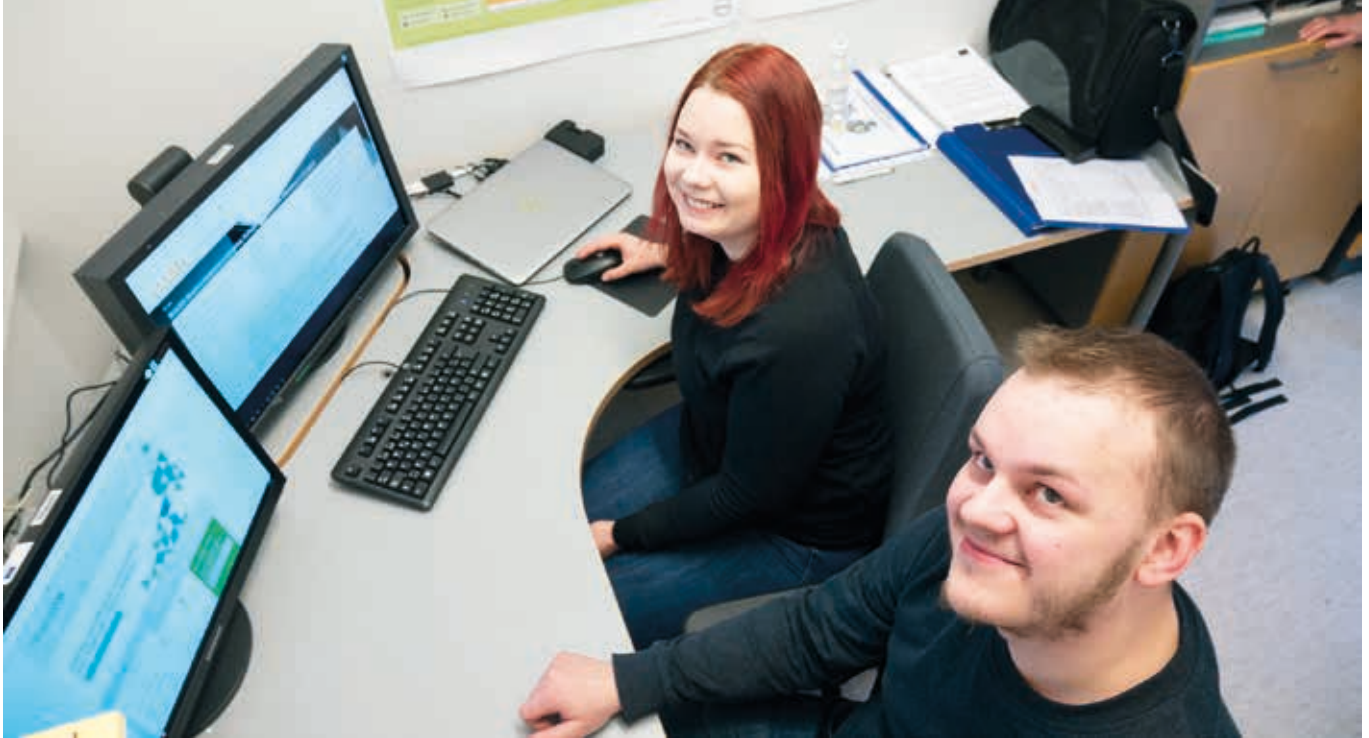
Uusi laki ajoneuvojen katsastusluvista säädettiin vuoden 1998 lopussa. Uutta olivat nyt monet katsastustoimintaa ja sen valvontaa koskevat säädökset. Katsastajien koulutusvaatimukset kirjattiin tarkasti nyt ensimmäistä kertaa lakiin saakka ja koulutuksesta tuli luvanvarais-

ta. Luvan koulutuksen järjestämiseen myönsi tuolloin Ajoneuvohallintokeskus.

AutoKoulu-hanke mahdollisti koulutuksen Oulussa

KATSASTAJIEN KOULUTUS keskittyi heti alusta pitäen Etelä-Suomeen. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että kaksi suurta kouluttajaa on vastannut koko Suomen katsastustyritysten koulutustarpeista. Yritysten on pitänyt kouluttaa oma henkilökunta ja uudet työntekijät Etelä-Suomessa.

Tämä on aiheuttanut suuria kustannuksia varsinkin pohjoissuomalaisille yrityksille. Lisäksi koulutustoiminnan puuttuminen Pohjois-Suomesta on aiheuttanut ajoittain pulaa työntekijöistä ja vaikeuttanut siten yritysten toiminnan kehittämistä.

Niina Rautio ja Teemu Wathén suorittivat amk-opintojensa aikana katsastajakoulutuksen yleisjakson verkko-oppimisympäristössä.

Kuva: Mira Kekkonen

Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) konetekniikan tutkinto-ohjelmassa alkoi keväällä 2017 Euroopan Sosiaalirahaston (ESR) rahoittama AutoKouluniminen hanke, jonka tarkoituksena on ollut aloittaa katsastajien alalietulokoulutus myös Pohjois-Suomessa. Hankkeen yhtenä tavoitteena on ollut myös kehittää ja ottaa käyttöön nykyaikaisia oppimis- ja opetusmenetelmiä.

Keväällä 2018 katsastajien alalietulokoulutus alkoi Oamkin konetekniikan tutkinto-ohjelmassa pilotoinnilla, jossa kokeiltiin myös etäopetusmahdollisuutta. Koulutuksesta saadut kokemukset olivat hyviä ja katsastajien alalietulokoulutus liitettiin heti myös Oamkin opetussuunnitelmaan. Nyt Oamkissa opiskeleva opiskelija voi halutessaan suuntautua katsastusosalalle jo opintojen aikana ja jatkaa katsastajan loppututkintoon saakka.

Opiskelijat tyytyväisiä koulutukseen

INSINÖÖRI AMK -OPISKELIJAT Teemu Wathén ja Niina Rautio suorittivat katsastajakoulutuksen yleisjakson syksyllä 2018. Teemu kertoo oppineensa koulutuksessa perustiedot katsastukseen liittyvistä laeista, säännöksistä ja määräyksistä sekä katsastajan ammattiin liittyvistä asioista. Teemun mielestä verkko-oppimisympäristöt helpottavat oppimista huomattavasti.

”On hienoa, kun kurssimateriaalit ovat koottu yhteen paikkaan, josta niitä voi

helposti seurata. Verkko-oppimisympäristö mahdollistaa myös etäopiskelun. Kyseisessä katsastajakoulutuksen yleisjaksoissa oli verkko-oppimisympäristöä hyödynnetty mielestäni todella hyvin. Asiat oli hyvin koottu osioihin ja jokaisessa osiossa oli oppimista hyödyntäviä Moodle-tenttejä, joissa oppimista ja osaamista pääsi testaamaan heti asian opiskelun jälkeen.”

”Yleisesti ottaen opetuksessa voitaisiin käyttää verkko-oppimisympäristöä hyödyksi enemmänkin. Esimerkiksi videoiden käyttöä opetusmateriaaleissa voisi lisätä. Tarkoitukseni olisi myöhemmin kouluttautua katsastajaksi ja osallistua katsastusalan jatkokoulutukseen, mitä varten tämä katsastajakoulutuksen yleisjaksoin suoritettiin. Tämä kurssi antoi hyvin perustietoa jatkoa varten”, kertoo Teemu Wathén.

Myös Niina piti verkko-oppimisympäristöä hyvänä ratkaisuna oppimisen ja tiedonhaun kannalta, mutta pohti kuitenkin ympäristön aina edellyttävän toimivaa tietokonetta ja nettiyhteyttä. Lisäksi verkko-oppimisympäristössä opiskelijan ohjaamiseen pitää kiinnittää erityistä huomiota, koska opiskelija työskentelee usein itsenäisesti ilman vuorovaikutusta opettajan kanssa.

Katsastajakoulutus tukee myös yrityksiä

KATSASTAJAKOULUTUKSELLA Oamkin konetekniikan tutkinto-ohjelma pystyy osaltaan tukemaan ja edistämään alu-

een elinkeinoelämän kasvua ja toimintaa sekä tukemaan opiskelijan ammatillista kasvua. Katsastusyrittysten ei enää tarvitse lähettää vastavalmistunutta amk-insinööriä Etelä-Suomeen koulutukseen, vaan yritys voi ottaa Oamkissa katsastajakoulutuksen saaneen opiskelijan ohjattuun katsastusharjoitteluun ja sitä kautta työhön.

Yrityksille tämä tarkoittaa selvää ajan ja resurssien säästöä. Lisäksi yritysten on helppo suunnitella tulevaa toimintaa, koska uusien työntekijöiden saaminen on helpompaa Oamkin katsastajakoulutuksen mahdollistamana.

Oamkille katsastajakoulutus mahdollistaa luontevan työelämäyhteyden katsastusyrittysten ja toimintaa valvovan Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) kanssa.

Opiskelijalle koulutus antaa mahdollisuuden tutustua ja suuntautua katsastusosalalle jo opintojen aikana. Päteväntävän koulutuksen suorittaminen amk-insinöörinkoulutuksen yhteydessä luo opiskelijalle haasteita ja tavoitteita. Tavoitteiden asettaminen omalle opiskelulle jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa edesauttaa opiskelijan valmistumista ja sijoittumista työelämään.